

# Livet en bruksanvisning

• Ett orakel till In a Wicked Age •

Det var inte utan stor beundran jag läste Georges Perecs (1936–1982) *Livet en bruksanvisning* (*La Vie mode d'emploi*) från 1978. Den franske postmodernisten lyckades med sin roman måla upp ett dockskåp av fantastiska berättelser som slingrade sig om varandra och bildade en väv av historier. Vid ett tillfälle presenterar han en numrerad lista över alla eller många eller ett antal av de trådar som berättas om i *Livet en bruksanvisning*. “Perfekt” tänkte jag, “ett orakel till Vincent Bakers fenomenala (jag skräder inte med superlativen varken för romanen eller spelet) berättelsefokuserade rollspel *In a Wicked Age* (2007).”

Översättningen jag lånar är Sture Pyks från 1996 och jag vet inte om han misst tycker men jag är ganska säker på att Georges Perec hade tyckt det här varit en fantastisk idé, att låta historierna flöda, vävas samman och bilda nya historier.

In a Wicked Age använder ju kortleken för att välja vad man ska utgå ifrån, här är det dock enklast om ni väljer själva hur ni slumpar. Ett ödmjukt förslag är att slå en tjugosidig tärning för att välja tiotal och en tiosidig tärning för att välja ental. Men det är bara jag och inget man behöver ta hänsyn till.

Martin Ackerfors  
Kaleidoskop  
Linköping, 2010-02-16

- 1 Pelayo som segrade över Alkhamah och blev Asturiens härskare
- 2 Den ryska sopranen som en tid följde Schönberg steg för steg
- 3 Den döva katten som själv bestämde hos vem den skulle innebo
- 4 Civilförsvardsdären som tog in sandtunnor i husen i kvarteret
- 5 Den snåla med skrivboken där hon noterade alla sina expenser
- 6 Pusselmakaren som blev så tvärlisk vid brädet hos gamle Riri
- 7 Portvakten som alltid var villig om någon behövde lite hjälp
- 8 Föräldrarna som stod och tänkte på sin idol vid Gilberts dop
- 9 Grevinnans ömhet mot sarracenskan som äktat hennes egen make
- 10 Affärskvinnan som alltid beklagade att hon måste leva i stan
  
- 11 Pojken som bar ner soporna funderande på sin följetongsroman
- 12 Dandygossen som for jorden runt med sin australienska faster
- 13 Djungelfolket som gäckade etnografens alla välmenade inviter
- 14 Kokerskan med sin egen mening om självrenande emalj i en ugn
- 15 Koncernchefen som måste anslå 1 % till hotellens utsmyckning
- 16 Sköterskan som slöläste en skvallertidning med kulört omslag
- 17 Skalden som led skeppsbrott i sin ryske förebilds hemtrakter
- 18 Den hetlevrade violinvirtuosen som det inte gick att måla av
- 19 Det tjocka paret som jämt åt korv och hade på radion i ottan
- 20 Översten som miste en arm när Röde Baronerna gick till angrepp
  
- 21 Flickan som vårdade sin sjuke far och hennes vemodiga tankar
- 22 Den unge jägmästaren som fick inrätta ett nytt naturreservat
- 23 Fixaren från Paraguay som stod i begrepp att bränna ett brev
- 24 Miljardären som iförd golfbyxor ville lära sig måla akvarell
- 25 Paret som ville ha Det turkiska badet ännu mer töckeninhöljt
- 26 Änkan med sina kära minnen invirade i gamla söndagstidningar
- 27 Societetstjuven som alla tog för en högst respektabel domare
- 28 Robinson som inrättat sig tämligen confortabelt på sin öde ö
- 29 Hamstern som tyckte om ångkott edamer och kunde spela domino
- 30 “Ordslaktaren” som i ruelle drev omkring bland antikvariaten

31 Han i mörk kostym som knackade dörr och erbjöd en ny drömbok  
32 Olivöljgrossisten som drev en fisk- och skaldjursrestaurang  
33 Den groteske stayern som blev gift med sin pacemakers syster  
34 Fältmarskalken som krossades under en nedstörtande ljuskrona  
35 Kokerskan som bara behövde pochera lite kolja och koka 1 ägg  
36 De unga tu som avbetalade sin luxuösa sovrumsmöbel på två år  
37 Konsthandlarfrun som övergavs för en berömd italiensk aktris  
38 Barndomsvänninnan med de fem ofattbart duktiga brorsdöttrarna  
39 Flaskgubben som nasade sina korkfigurer längs Champs-Élysées  
40 Akreologen som menade att arabväldets Lebtit legat i Spanien

41 Polacken som levde ett stilla liv i Oise och som varit clown  
42 Svärmodern som inte unnade sin måg varmvatten till rakningen  
43 Scipion som kom med en så finurlig definition av nittioåring  
44 Holländaren som en period även ägnade sig åt primittalsteorier  
45 Malajkrögaren med moder gudinnan som byttes på pidginengelska  
46 Atomfysikern med uppgiften att läppavläsa en dövtum invalid  
47 Den tyske direktören som kom med ett recept på vildsvinsstek  
48 Hundens mattes son som föredrog porrbranschen framför kyrkan  
49 Den albanske banditen som höll serenad för sin Hollywoodidol  
50 Den tårögde pojken som drömde om tårtbiten han gått miste om

51 De 7 skådespelarna som avböjde rollen när de fick läsa manus  
52 Desertören som lämnade sina kamrater åt en säker död i Korea  
53 Den arbetslöse gitarristen som bytte kön och blev world star  
54 Den stenrike indiern som bjöd en rödlätt europé på tigerjakt  
55 Den resonlige farfadern som inspirerades av en detektivroman  
56 Den extremt fåmälde kalligrafen som skrev av suror i medinan  
57 Lurendrejaren som planerade sin död med fosterbroderns hjälp  
58 Greven som ville höra Angelicas slutaria i Arconatis Orlando  
59 Den unga japanskan som höll den olympiska facklan på rak arm  
60 Eldsjälen Aëtius som hejdade hunnerna på Katalauniska fälten

61 Sultanen som blev världsbäst med sina 888 m i längdskjutning  
62 Underbefälet som åt suddgummin och förstörde tarmar och mage  
63 Andrestyrman på Fox som fann det sista budskapet i stenhögen  
64 Producentens fru som reste till Australien som inbjuden gäst  
65 Servicemannen som fininställde brännaren till oljeaggregatet  
66 Pojken med reklamläskpappren som han hade flera samlingar av  
67 Habituén som skänkte Operabiblioteket sitt uppsättningsarkiv  
68 Studenten som i ett halvår satt inomhus praktiskt taget jämt  
69 Turnéaktören som blev kock i Amerika hos en extravagant änka  
70 Hasardspelerskan som med åren blev en liten timid gammal dam

71 Den stressade laboratorn som miste tre vänsterfingrar en dag  
72 Flickan som bodde i Chaumont-Porcien med sin belgiske murare  
73 Doktors förfader som trodde sig ha diamantens gåtas lösning  
74 Kvinnan som agerade mellanhand åt en stilriktig Mefistofeles  
75 Marcias pojke som smattrade omkring i sin färggranna overall  
76 Bankmannen som slarvade bort tyskarnas hemliga energiformler  
77 Den åldrige japanen som tjänat sig en förmögenhet på dykarur  
78 F.d. lektorn som efter fyrtiosex refuseringar brände manuset  
79 Diplomaten som ville hämnas sin minderårige son och sin maka  
80 Damen som ville ha tillbaka bönorna hon gett till portvakten

81 Chauffören som slutat köra och roade sig med patiensläggning  
82 Slottsfrun i Newcastle som samlade på gamla ur och automater  
83 Trubaduren som satt försjunken i ett gammalt jordgubbsrecept  
84 Trollkarlen som lurade ut allt möjligt av slumpvis valda tal  
85 Bojaren som gav la Grisi en s-formig liten kanapé av mahogny  
86 Läkaren som länge drömt om att få ge namn åt ett krabbrecept  
87 Ingenjören som gjorde fallissemang med sina afrikanska hudar  
88 Japanen som övervakade årets plågsamma prov för Tre Fria Män  
89 Autodidakten som aldrig och svag ältade sina sanatorieminnen  
90 Nästkusinsens barnbarn som tvangs sälja arvegodset på auktion

91 Tullarna som drog fram den högst rabiata prinsessans samovar  
92 Indienimportören som fått sig en liten lua på åtskilliga kvm  
93 Marguerite med luppen för ögat fingranskande någons miniatyr  
94 Operaskaparen som i Hamburg lanserade den franska Ouvertyren  
95 Kritikern som bröt mot lagen för en av engelsmannens mariner  
96 Servitören som måste fungera som presentatör av nattens show  
97 Experten med den ståtliga bjudningen varje år för kollegerna  
98 Hon som nu gick omkring nere i den tomma 3:an, mäklarkvinnan  
99 Damen som fick uppdraget att göra kartonger till alla pussel  
100 Tösen som strålade glad bet i ett hörn av ett stort smörkex

101 Mannen som på en dag hann ta livet av trattiotusen lusitaner  
102 Flickan i ljusa regnkappan som kollade en sak på metrokartan  
103 Den gnidige fastighetsförvaltaren som gärna rundade av uppåt  
104 Parfymtanten som generat satt och valde bland gubbens ringar  
105 Chéri-Bibi som gett namn åt pusselmakarens rödstrimmiga katt  
106 Skolboksförläggaren som syriska nationalister tog knäcken på  
107 Crespi som begravningsentreprenören illstirrade på i drömmen  
108 Han som i England jämförde effekterna av stryknin och curare  
109 Han som smög i oxbuljongextrakt i vegetarianernas soppkittel  
110 Han som begav sig av sist av hantverkarna och läste ett brev

111 Den äldre butlern som jämt höll på att räkna om fakulteter  
112 Den redige prästen som bistod en fransos på drift i New York  
113 Den rangerade apotekaren som kom Det Heliga Kärlet på spåren  
114 Kemiingenjören som mindes hur italienska medaljgjutare gjort  
115 Lustigkurren i svart bonjour som hade så åtsittande handskar  
116 Och Guyomard som skittat loss baksidan av en Bellmerteckning  
117 Sångarbrodern som skrev den omtumlande valsmelodin La Toupie  
118 Legendens Dom Pérignon som lät Colbert smaka på uppfinningen  
119 Egennamnet Amerigos bärare som döende gav det åt världsdel  
120 Gamle Riri som ibland slumrade till bakom disken efter lunch

121 Mark Twain som läste om sin död och lät uttrycka sin misstro  
122 Kvinnan som polerade dolken som en gång dröp av Klébers blod  
123 Rektorn som skänkte sitt Collegium en samling antika kuriosa  
124 Tonårsmamman som låg i badet och läste en Pirandellohistoria  
125 Historikern som utkom med diverse ekivoka romaner pseudonymt  
126 Svärfadern som försökte bevusa att Hitler levde och frodades  
127 Den blinde som kom och stämde flygeln hos den ryska sopranen  
128 Inredaren som placerade ett rött spädgrisskelett i bokhyllan  
129 Impressarion som duperades av den afrikanska kaurinoteringen  
130 Den betagne kusken som trodde det var en rätta bakom bonaden

131 Kunden som blev helt skallig när hon ville färga om sitt hår  
132 Bagarbuden med de varma kanapéerna till årets stora bjudning  
133 Assistenten som streckade för alla operarecensioner med rött  
134 Au pair-flickan som läste pojkvännens epistel otaliga gånger  
135 Katterna som velat komma åt mjölken i snopan och vält ut den  
136 Den värnpliktige som råkat fastna med sin trolovade i hissen  
137 Bokgubben som fann tre brev från Victor Hugo i en skräptrade  
138 Safariresenärerna som poserade för ett foto med infödd guide  
139 Artillerigeneralen som stupade i provinshotellets bankettsal  
140 Den vackra polskan som flydde hem från Nordafrika med barnet

141 Fansen på Tasmanien som förärade sin idol 71 dresserade möss  
142 Lektorn med alla uppsatserna i ferieskolan som skulle rättas  
143 Domarens gemål som uppdagade att pärlorna svartnat av hettan  
144 Den nyinryckte som kände igen sin skoltids gamle fysiklärare  
145 Den aldrig nöjde storbandsledaren som bara tog om och tog om  
146 Plastikkirurgen som tvangs utföra operationer under vapenhot  
147 Den enbente med sina funderingar om en tvättäkt romanhjärte  
148 Cykelesset som inte fick rekordnoteringen officiellt godkänd  
149 Flickan som ritade radiofyren som skulle bli världens högsta  
150 Den passionerade koreografen som dansösen hade mardrömmar om

151 Spanjorskan som en gång var portvakt och bara lät hissen stå  
152 Vinfirmans bud som brukade polera stora spegeln i vestibulen  
153 Gentlemannen vid trattgrammofonen som rökte en Por Larranaga  
154 Snuskhummern som alltid stod vid skolans ingång och stirrade  
155 Den svarte biologen som hoppades få döpa en vitkalkig epifyt  
156 Unge Wolfgang som fick lov att spela för kungen i Versailles  
157 Ryssen som löste alla korsord och tävlingar i alla tidningar  
158 Mannen som svält en stor kniv men bara fick upp lite småspik  
159 Gouttman som sålde fromhetsartiklar och frös ihjäl i en skog  
160 De blinda hästarna som drog malmvagnarna djupt nere i gruvan

161 Prinsessan som låg och bad böner vid farfar kungens dödsbädd  
162 Avdelningschefen som lyckades vara borta fyra månader per år  
163 Den gudasköne piloten som inte kunde hitta slottet på kartan  
164 Urologen som filosoferade över Galenos tvist med Asklepiades  
165 Danspedagogen som idkade dobbel och blev mördad av tre busar  
166 Hon som just doppade fingrarna i saltlag nere i antikaffären  
167 Stolsvarvspolingen som tänkte på den vidunderliga Maskinen  
168 Turisterna som försökte foga ihop sina turkiska silverringar  
169 Damen som bodde där så lite men ville ha alla wc-rör kollade  
170 Den högt noterade målaren som försåg berömda motiv med dimma

171 Diamantgrossisten med urklippet som förutsade hans snara död  
172 Småflickorna på söderhavsön som gypade till en Händelplatta  
173 Eugen som lät upprätta ett inventarium över golgatarelikerna  
174 Den idogt stickande tanten i småprickig klänning på stranden  
175 Realpolitikern som ville liera sig med sjörövare mot England  
176 Gideon Spilett som fann en sista tändsticka i en västfickan  
177 Akrobaten som absolut vägrade att klättra ner från trapetsen  
178 Slottsmöbelrenoveraren som åskådliggjorde en masks irrgångar  
179 Konstnären Serge Valéne som fick med hela huset på sin tavla  
180 Linköpingsstudenten som fann att det skulle passa i rollspel